

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.

Egyes szám ára 16 fillér.

Hirdetések díja:

□-centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal:

Földes Ede

Könyvkereskedése

Bethlen-utca 2. sz. alatt,

hova ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők

Kéziratok nem adtnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kérjük t. olvasóinkat, sziveskedjenek lapunkra előfizetéseiket mielőbb megújítani, hogy a kellő számú példányok nyomtatása iránt intézkedhessünk. **Előfizetési áraink: Egész évre 12 korona, féltre 6 kor., negyedévre 3 kor. Az Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület tagjai — ha egyszerre fizetnek elő az egész évre — a „Közérdek“-et 10 koronáért kapják.**

Apponyi beszámolója.

Apponyi Albert gróf f. hó 22-én beszámolót tartott Jászberényben. Abban a városban, mely Apponyi ellenzéki vezér-szerepét mindig a legnagyobb lelkesedéssel kísérte.

De nemcsak Jászberény, hanem egy egész ország közvéleménye tüntette ki és kényeztette rokonszenvével ezt az első rangú politikai s mindenestre páratlan szónoki tehetséget ellenzéki szereplésében.

Mindig nagy figyelem és tüntető lelkesedés követte nyilvános szereplését; mert nemcsak hangzott, hanem példájával is mutatta a közügyek szolgálatainak ideális irányzatát; ezen az irányzatban azt tanította, hogy az erkölcsös életelvek nemcsak a magánéletnek kötelező principiumai; hanem azokat tiszteletben kell tartani a politikában is, meg kell valósítani a kormányzat szellemében is. Követelte a kuriai bíráskodást, hogy a választások tisztasága, a parlament tisztessége s tekintélye biztosítsanak. Ugyanezen czéllal követelte, hogy a képviselők pártállásához és parlamenti szerepléséhez ne férközhessenek a vagyoni érdek, de még a gyanuja sem. Követelte nemzeti érvenyülésünknek egyik legnagyobb faktorát: a magyar szellemnek térfoglalását a közös intézményekben, első sorban a hadseregben. S ha más elvi különbség nem választotta is el a szabadelvűpárttól: ezen az erkölcsi alapon állva a kormányzat szellemének ellenőrzésével is nevezetes kötelességet, kitünő szolgálatot teljesített. És teljesítette nemcsak következetesen, bátran, lelkiismeretesen; hanem sikerrel és dicsőséggel is.

Azt hinné az ember, hogy az a lelkesedés, mely közéletünknek általa elmondott sok kritikáját kísérte, megszűnik, vagy legalább megapad, eltűnik a pártvezérséggel. Mert talán nem olyan könnyű a szép eszméket törvényben és kormányzatban megvalósítani, mint amilyen könnyű róluk szép beszédet tartani.

De Apponyival másként áll a dolog. Az ő eszméi, melyekhez ellenzéki pártállását kötötte, részben valóságnak indultak, részben pedig teljesen megvalósultak. Az a két év, mely a fuzió óta eltelt, bizonyítja, hogy a vékony választófal teljesen leomlott, s ő a leomlott gáton teljesen ép önérettel állhat a mai kormány mellé, melynek működésében a maga eszméit is támogatja.

Ezt minden elfogulatlan szemlélő látja és érezi. És mégis jól esik, a politikai cinizmus példái közt, tapasztalni azt a nagy ember felelősségéhez méltó és illő hazafias töprengést, hogy nem ártott-e a közügynek az ellenzéki vezérszerepről való lemondással; jól esik látni a finom léleknek azt az érzékenységet, melylyel — ha soha semmi részről jogosan fel nem merülhetett is — maga előtt is védekezik az elveiről való lemondásnak és bármiféle érdekeltségnek gyanuja vagy sejtelle ellen. Apponyi az egész ország színe előtt bátran hangoztathatja, hogy eddigi elveit és törekvéseit nem tagadta meg; hanem a kormányzat simult az ő magasabb, nemesebb felfogásához.

A beszámoló érdekesen foglalkozik a közgazdasági kérdésekkel; az egyoldalú gazdasági jelszavakkal üztöt játékot, mely újabb és indokolatlan ellentétek szítására alkalmas, nem helyes; s a szabadelvűség hívének vallja magát annak nem doktrínér, hanem az egyedül helyes, a gyakorlati, a nemzeti erőket egyesítő értelmezésében.

Apponyi beszédje most is, mint korábban, megérdemelte azt a nagy figyelmet és hatást, melyet mindenfelé keltett.

L. I.

Választások előtt.

Dr. Mohay Sándor f. hó 22-én tartotta meg programbeszédét nagy érdeklődés között Gyulafehérvárt. A közbecsülésben álló volt képviselőt, ki beszámolóját külön tartotta meg, egyhangú lelkesedéssel újra jelölték választói.

Dr. Wagner Ödön, kit az abrudbányai választók egy része képviselőjelöltül kiáltott ki, visszalépett. Most egyedüli jelölt dr. Ebergényi Sándor volt képviselő, kinek megválasztásával, amint lapunk múlt számában is kifejeztük, az aranybányavidék egy hivatott, képzett képviselőt fog nyerni.

Beszámoló Balázsfalván.

Folyó hó 22-én szép napja volt Balázsfalva nagyközségnek. Török Bertalan, a nagyenyedi választókerület képviselőjelöltje, tartotta beszámoló beszédjét e helyt lakó választói előtt. S a balázsfalvi magyarság lelkes egyetértése ezt a napot valóságos ünneppé szepítette.

Török Bertalan d. u. három óraker érkezett kíséretével Balázsfalvára. Kíséretében voltak: dr. Werner Gyula, Deli Ödön, Szántó Károly, ifj. Winkler János, Lázár István. Balázsfalván az állomásnál nagy közönség élén Cseresnyés Ödön ref. lelkész üdvözölte a jelöltet, ki kíséretével és választóival egyenesen az Univer-szálló nagytermébe ment, hogy választói előtt a parlament s a maga működéséről beszámoljon s egyuttal programot adjon a jövőre.

Beszédjét eleitől végig a közéletben eltöltött harmincz év alatt szerzett sok tapasztalat, magas szempontok, mely meggyőződés és közvetlen melegség jellemezték. Érdekesen adta elő a lefolyt öt éves ciklus nevezetes eseményeit és vezéreszméit. Beszél a miniszterelnök szerencsés kezéről, melylyel a szabadelvű párt válságát orvosolta s ezt a pártot nagy erők közreműködésének megnyerésével minden eddiginél nagyobb tekintélyre emelte; s arról a szerencsés kézről, melynek következetessége és ügyessége Ausztria bomlását is megakasztotta. Beszél a közélet erkölcsi alapjáról, melyet a miniszterelnök az inkompatibilitás és kuriai bíráskodás törvényeiben nagy elhatározással és férfias bátorsággal lerakott és biztosított. És különösen részletesen tárgyalta s méltatta azt a politikai irányzatot, mely untalan és meddő pártuszkodás helyébe a kormányzat békés szellemét és a közgazdaság iránt való intenzív érdeklődést ültette. Az előbbi az erők egyesítésén, az utóbbi főképpen szegény néposztályaink elhagyott sorsának javításán fáradozik. Ipari és mezőgazdasági hitelszövetkezetek állítottak, melyeknek száma rövid idő aiat 75-re emelkedett; a munkás-törvényben valóságos pragmatikát készített munkásaink számára a földmivélsügyi miniszter. Nem tartja szerencsés gondolatnak a közgazdasági irányok külön választását és ellentétbe állítását; minden faktornak egyesülni kell ez egyre, a legfőbbre; a nemzeti erő és tekintély emelésére. „Aspicit unam.“ (Csak egyre néz.) Ez a leghelyesebb jelmondata a magyar politikának, mint annak a régi paizsának, melyen az északi csillag felé néző s ettől az iránytól eltéríthetetlen delejtű van ábrázolva. Az önálló vámtérület eszméjét nem használta fel népszerű frázisokra, jól tudván, hogy frázissal közgazdaságot teremteni nem lehet; hanem kifejtette, hogy 1907-ig törvény intézkedik a közös vámtérületről; s ha ekkor Ausztriával előnyös megegyezést kötni nem lehet, meg fogja kérdezni ebben a fontos ügyben választói véleményét. Végül ismerteti a múlt országgyűlés kulturális intézkedéseit különösen a népoktatás és katonai nevelés terén; ismerteti a közigazgatás egyszerűsítésére és javára czélzó törvényeket és intézkedéseket; ismerteti a jövő országgyűlés legfontosabb teendői gyanánt az adóügy reformját s a közigazgatás államosításának befejezését. A szabadelvűség törhetetlen hívének vallja magát; mert csak ettől az iránytól várhatja az állami

és társadalmi erők szerencsés kifejlődését. Végül felkéri választóit, hogy vegyék beható és tárgyilagos bírálat alá beszédje tartalmát s őszintén mondják el felőle véleményüket.

A nagyszabású politikai beszédet, melyet többször szakítottak felbe a hallgatók tetszés-nyilatkozatai, feszült érdeklődéssel hallgatták a jelenlevők. Török Lajos tkp. tisztviselő fejezte ki a választók hangulatát. Megköszöni a képviselő tartalmas beszámolóját s válogatott szép szavakban biztosítván a jelöltet a balázsfalvi választók bizalmáról, a kifejtett elvek alapján felajánlja a jelöltséget. Lelkes tüntetéssel csatlakozott a jelöléshez az egész közönség. Török Bertalan meghatottan fejezte ki hálás köszönetét, és ígerte, hogy működésével méltó lenni igyekszik polgártársai bizalmához, ehhez a legszebb kitüntetéshez, melyben közügyet szolgáló ember részesülhet.

A választók ekkor dr. Werner Gyulát, a mageni kerület ékes szavu képviselőjét kívánták hallani, ki a nála megszokott virtuozitással és szellemességgel tett eleget a hallgatók kívánságának. Folytonos volt a rokonszenves és kitörő tüntetés, mialatt arról a határról beszélt, melyet reá Török Bertalan működése gyakorolt; mikor az iránta érzett őszinte barátságáról tett vallomást; mikor a népbizalom szép megnyilatkozásainak alapjául szolgáló harmincz éves közpályájának érdemeit hangoztatta. Alig akart véget érni a lelkesedés, mely a hatásos szép beszédet nyomou követte.

Hat óraker vacsorát rendeztek a balázsfalvi választók, melyre a képviselőjelöltet és kíséretét is meghívták. A lakoma alatt jó hangulat uralkodott; s egymást érték a felköszöntők. Az első Cseresnyés Ödön mondta Török Bertalanra, ki hosszú és magas beszédben a balázsfalvi választókat köszöntötte fel. Enyedi Lajos a jelölt kíséretére, dr. Werner Gyula a balázsfalvi magyarság egyetértésére, Deli Ödön Cseresnyés Ödönre, Lázár István dr. Werner Gyulára és Török Bertalan nejeire köszöntött.

Hét óraker az egész társaság kivonult a vasuti állomáshoz, hol az enyediék bucsut véve, egy szép nap emlékével távoztak a balázsfalvi magyarság lelkes és kedves köréből.

A közigazgatási bizottság gyűlése.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága folyó szeptember hó 11-én Zeyk Dániel főispán elnökle alatt tartotta meg ülését. Jelen voltak a választott bizottsági tagok közül Szalánczi Lőrincz, gr. Bethlen Sándor, Zeyk Kálmán, Török Bertalan, Batta Bertalan, Mohay Sándor.

Alispánunk bejelentette, hogy a pénztári ellenőr Gidófalvy Ödön öngyilkosságot követvén el, rendkívüli pénztárvizsgálat tartatott, amelynek eredménye szerint az teljesen rendben találtatott; az ellenőri teendők végzésével Tulogdi Zoltán számvévo bizatott meg; továbbá, hogy a közigazgatási ügymenet rendezés, és hogy a vármegyei legtöbb adót fizető megyebizottsági tagok névjegyzéke elkészülvén, kifüggesztetett.

Br. Bánffy Kazimir aljegyző kivételes nősülési engedélyek iránti kérésekre vonatkozó javaslatára öt kérdésből 3 pártolólág terjesztetik fel.

Cirner Ákos aljegyző kih. büntetési pénzek felhajtására vonatkozó javaslatára a dologi végrelajtás a kih. büntetéspénzek felhajtására elrendeltetik.

Vinczenti Károly aljegyző több mezőrendőri kihágási ügyet referált. Előadja továbbá, hogy a m. kir. postaigazgatóság több községi posta beszüntetését jelzi, mivel a jövedelem kicsinyiségénél fogva ezen postahivatalokra ráfizet, de amennyiben a többlet kiadásokat a községek fedeznék, azon esetben hajlandó a postahivatalokat továbbra is fentartani; a gyűlés elhatározza, hogy tekintettel azon körülményre, hogy a postahivatalok nem üzleti szempontból, hanem a közönség érdekében állítottak fel, a m. kir. belügyminiszter urhoz felterjesztéssel él s erről a postaigazgatóságot is értesíti.

Horváth Miklós főszámvévo előterjeszti a megyei házi pénztárnak augusztus hó 30-iki pénztári vizsgálati jegy-

zökönnyét, mely szerint a pénztarvizsgálat alkalmával 39139 kor. 50 fill. készpénz és 1735784 kor. 47 fill. értékpapír hiánytalanul találtatott. Több kórházi tartozás felhajtására vonatkozó javaslatára a dologi végrehajtás elrendeltetik.

Reinbold Olivér kir. tan. pénzügyigazgató jelentése szerint augusztus havában befolyt egyenes adóban: 115.595 kor. 29 fill., hátralek 2.229.062 kor. 78 fill.; országos betegápolási pótdobban befolyt 3088 kor. 03 fill., hátralek 35.985 kor.; hadmentességi díjban befolyt 427 kor. 12 fill., hátralek 185.214 kor. 23 fill.; ital- és fogyasztási adóban befolyt 8816 kor. 93 fill., hátralek 21.789 kor. 04 fill.; illeték hátralekban befolyt 11.693 kor. 70 fill., hátralek 662.991 kor. 23 fill.; illeték-egyen-
 értékekben befolyt 6698 kor. 68 fill., hátralek 34.594 kor. 14 fill.

A pénzügyigazgató előterjesztésére több adóhátralek ellen dologi végrehajtás lett elrendelve és számos felhajtathatlan adó leírva; továbbá előterjesztésére az 1883. évi XLIV. t.-cz. 81. §-a alapján a felelősség az állami egyenes adók, hadmentességi díj, helyeg- és jogilleték, birtokrendezési költségek és minden közadók módjára behajtható kincstári tartozások felhajtására a balázsfalvi, sorostélyi, ohabai, buzásboesárdi, monorai, bucsumi, abrudfalvi, diódi, csesztvei, kutyfalvi, nagylaki, ispánlaki, csekkelaki, m.-szent-benedeki, ponori, o.-lapádi, fugadi, m.-lapádi, zalathnai, metesdi, fenesd-sárdi, ber-
 veii, tatei, borosboesárdi, krakkói, sz.-preszákai, m.-csügedi, vingárdi, a.-orbói, felgyógyi, borbándi, borsómezői, csorai, szászcsanádi körjegyzőség községeire, Mogos, Magyar-Igen, Karna, Szarakszó, Alvincz, Megykerék, Paczalka, Tompaháza, M.-Kapud, M.-Ujvár, Felenyed, Akmár, Verespatak községekre és Abrudbánya r. t. városára vonatkozólag kimondatott.

Tóth Miklós arvaszéki elnök jelentése szerint a megyei és városi arvaszékek ügyei rendszeresen végeztetnek.

Halmágyi Ferenc kir. tanfelügyelő jelenté, hogy augusztus hóban a tanítások szünetelven, hivatali munkásságát a lefolyt tanév statisztikai adatainak egybegyűjtése és összeállítása vette igénybe.

Jelenti továbbá, hogy a helybeli állami polgári leányiskolánál a zene- és torna-tanszak ellátása Váro Jolán okleveles tanítónőre bízott.

Jelenti továbbá, hogy a gyulafehérvári állami iskola részére a folyó év nyarán a 6 tantermet és egy igazgatói lakást magába foglaló díszes épület felépült, melyben a tanítás meg is kezdetett.

Albert Iván kir. főmérnök jelentése szerint az állami és törv. hatósági közutak jó karban vannak.

Dr. Ujvárosy Miklós kir. ügyész jelentése szerint a fogházak állapota kielégítő.

Dr. Dobozy Vilmos főorvosi jelentése szerint augusztus havában a közegészségügyi állapotok elég kedvezők voltak; a hasi hagymáz 10 községben, a vörheny 3 községben, szamarhurut 2 községben, ronsoló toroklob 7 községben, a vereshimlő 2 községben, a trachoma a tót munkások közt észleltetett. Meghalt: Nagy-Enyedben 13, Abrudbányán 2, Gyulafehérvárt 8, Vizaknán 11, M.-Ujvárt 8, Tövisen 9, Balázsfalván 2, Alvinczen 10, a verespataki járásban 43. A várm. kórházban ápolgatott 99 beteg, meghalt 3, ápolás alatt maradt 37 beteg.

K.

Vidéki levél.

Abrudbánya, 1901. szept. 21.

Az abrudbányai szabadalvú párt, Molnár Albert ev. ref. lelkész, pártelnök elnöklelte alatt, folyó hó 20-án délután 5 órakor tartotta meg képviselőjelölti gyűlését a városház dísztermében.

A gyűlésen képviselve volt a verespataki szabadalvú párt is Dregán nagybírtokos, a verespataki szabadalvú párt elnöke; Jánky Kálmán községi előljáró, a verespataki szabadalvú párt jegyzője; Ajtay Árpád takarékpénztári vezérigazgató; Henzel Károly bányabirtokos, Lupu György gör. keleti lelkész, Schmidt György és Aáron Bálint kereskedők személyéből álló 7 tagú küldöttség által.

Molnár Albert elnök a gyűlést megnyitván, felolvastatta Nagyméltóságú Lukács László pénzügyminiszter ur távirati választát, mely szerint képviselővé történt jelöléséért köszönetet mond, azonban azt, sajnálatára, nem fogadhatja el; elnök egyben felhívja jelenlevőket, hogy az országgyűlési képviselőt jelöljék.

Boér Béla volt országgyűlési képviselő és polgármester a maga részéről képviselőnek dr. Wagner Ödön budapesti lakost, kinek Abrudbányán aranybevaló üzlete van, jelöli; míg dr. Ürmössy Károly ügyvéd kerületünk eddig volt s közszeretében álló országgyűlési képviselőjét, dr. Ebergényi Sándort ajánlja.

Elnök, miután a szabadalvú pártnak két jelöltje van, kijelenti, hogy a pártgyűléseket ezután külön fogják

tartani úgy a dr. Ebergényi pártján levők, mint a dr. Wagnerhez tartozók, és a pártgyűlést berekeszti.

A gyűlés után a dr. Ebergényi Sándor pártjához tartozók az Erdős-fele vendéglőben értekezletet tartottak és egyhangulag dr. Ebergényi Sándort jelölték s erről őt táviratilag értesítették.

A központi választmány az országgyűlési képviselőválasztást folyó évi október hó 3-ára tűzte ki és választási elnöknek Molnár Albert ev. ref. lelkészt választotta meg.

Vegyes hírek.

— **Régi bankjegyeink kivonása a forgalomból.** A m. kir. belügyminiszternek 91561/1901. számú rendelete szerint az osztr. ért. öt- és ötvenforintos államjegyek kiadása és átváltása az 1901. év szeptember hó 1-ével megszüntetettik. Az öt- és ötvenforintos államjegyekre nézve fennálló az általános kötelezettség, hogy fizetésekké elfogadandók, 1903. évi február 28-ával megszűnik.

— **Idegen szók helyesírása.** Az orsz. közoktatási tanács állandó bizottsága e hó 17-én tartotta dr. Beöthy Zsolt elnöklésével az új isk. évben első ülést, amelyben folytatta a magyar helyesírás szabályainak tárgyalását. Napirenden volt az idegen szavak helyesírása: az a kérdés, amelyben legnehezebben egyeztetendők össze a vélemények és legingadozóbb a gyakorlat.

Az állandó bizottság határozatai lényegökben véve a következők:

1. Magyaros kiejtés szerint kell írni azokat az idegen szavakat: a) a melyek a nép nyelvében is meghonosodtak (pl. eklézsia, predikáció, márczius, kánikula, kolera, dikezió, fillokszerá stb.); és b) amelyek az irodalomban közhasználatban vannak (pl. akadémia, próza, klasszikus frázis, muzeum, reakció, delegáció, kvóta, fizika, filozófia stb.); ez utóbbiak közül a teljesen magyaros írástól csak azoknál térünk el, amelyekben ch vagy x van; ezt a két idegen betűt megtartják pl. technikus, monarchia, anarchista, expedició stb.; c) amelyek nem latin vagy görög betűvel író népek nyelvéből valók (pl. czar, számum, khán, sejk, kalifa stb.).

2. Az idegen írásmód szerint írjuk: a) az idegen fogalmak, intézmények szokások stb. neveit (pl. renaissance, cerele, cinquecento, highlife, lady, dejeuner, fin de siècle stb.); b) a tudományos és egyéb nem közkeletű műszavakat (pl. praetor, quaestor, circulus vitiosus, adagio, fortissimo sat.); A 2. a) és b) pontba tartozó görög szavakat latinosan írjuk, de a c betű helyébe, mikor k-nak ejtjük, k-t teszünk, (pl. archoz, plestra, akropolis stb.).

3. Az idegen tulajdonnevek írásánál a latin betűkkel író népek tulajdonneveit meghagyjuk változatlanul, egyéb népeket a kiejtés szerint írjuk le. A görög nevek közül azokat, amelyek a római irodalomból kerültek hozzánk, latinosan írjuk; de a tudományos irodalomban megtartjuk az eredeti görög betűket. A görög nevek és a latin betűs nyelvek nevei közül is magyarosan írjuk azokat, amelyeknek magyaros kiejtése a közhasználatban megállapodott.

— **Köszönet.** Ngos Felszeghy Sándor anyakönyvi felügyelő urnak saját szerzeményű „21 marosmenti népdal” füzetének ajándékozásaért a Nagyenyedi Iparos Önképzőkör köszönetet nyilvánítja.

— **Idegen gazdasági munkások Romániában.** A román belügyminiszterium statisztikája szerint ez évben 53.000 gazdasági munkást hoztak be Bulgáriából, Bukovinából és Galicziából munkálatok teljesítése céljából. Ez a szám, mind a mellett, hogy az aratás eredménye ez évben kiválónak mondható, nagyon nagy; nagyobb, mint bármikor a legutóbbi 20 év alatt, mióta a külföldi gazdasági munkásokról kimutatás vezetettik. Az 1890—1898-ik években Romániába a nyár folyamán évenként átlag csak 25.000 gazdasági munkás ment s még az 1893. évben is, midőn a termés az előző évek termését annyira meghaladta, az idegen gazdasági munkások száma csak 32.000 volt, bár abban az évben nem bocsátott rendelkezésre a birtokosoknak a gazdasági munkák teljesítése végett a tényleges katonai állomány negyedrésze, körülbelül 15.000 ember, mint az idén történt.

Az utolsó kilencz évben, 1893 óta tehát az idegen gazdasági munkások száma nagy mértékben szaporodott Romániában. Körülbelül 50 százalék a szaporodás, mi a román mezőgazdaság szempontjából annál veszélyesebb, mert az idegen munkások nem állandóan, hanem csak rövid időre, 2—3, legfeljebb 4 hónapra mennek Romániába s mikor a gazdasági, főleg pedig az aratási munkálatok befejeződtek, megtakarított filléreikkel visszamennek hazájukba.

A román mezőgazdaság — mint ezt a román lapok panasolják — nem fejlődött annyira, nem mutat oly előnyös változást, ami indokoltá tenné, hogy az idegen

munkások ily nagy mértékben menjenek Romániába, melynek népessége ugyszólván csupán földművelésből él különben is s oly gazdasági helyzetben van, mely az ottani, hazai munkaerőnek teljes és intenzív kihasználását kívánatosná, sőt Románia mezőgazdaságának fellendülése céljából szükségessé tenné.

— **Villanyos cséplőgép.** Jaád községben Frúhm Tamás odaváló körjegyző villanyos világítási telepéről a villanyos vezeték mentén egy villanyos cséplőkészletet helyezett üzembe, melylyel minden gazda saját csürjében gabona (buza, zab stb.) készleteit kicsepeli. A villanyos erővel hajtott motoros cséplőkészlet szállítható és eddigelé már 17 gazda csepelte gabonakészletét azon cséplőkészlettel, s a cseplés és tisztítás a villanyos motor által biztosított egyenletes járás következtében oly tökéletes, amint ez gőz, avagy járgányos cséplőgépeknél nem lehetséges, miért is érhetően azon gazdák is kívánják ezen csodaművel gabonájukat kicsepltetni, a kik a villanyos világításhoz eddigelé nem csatlakoztak. A tulajdonos magától érthetőleg ezen cséplőgépet előbb a villanyos világítással bíró gazdáknak adja és talán később a fővezeték mentén levő gazdák is fogják kaphatni. Mikor láthatunk ilyen szép dolgokat vármegyénkben?

— **A kolozs-monostori (kolozsvári) m. kir. gazdasági tanintézet** 1901—1902. tanév teli felévére a beiratások október hó 1—8-ig történnek.

Felvételi feltételek: 16 éves kor, VI. gimnásiumi, VI. reáliskolai vagy VI. polgári iskolai osztály végzése. (A polgári iskolai bizonyítvány általános „jó” eredményt kell hogy tanúsítson). A kik érettségi bizonyítványt bírnak és legalább egy évi gazdasági gyakorlatot tudnak bizonyítani, miniszteri engedéllyel azonnal a II-ik tanévre vehetők fel. Nagykoru férfiak, avagy főiskolák hallgatói vendég hallgatók gyanánt vehetők fel és oklevelet is kaphatnak az előirt feltételek mellett. A beiratásra személyesen kell megjelenni; a ki ebben akadályozva van, az igazgatóságához címzett levélben kell hogy kérje a felvételt. Az iskolai bizonyítványon kívül felvételtörv. bemutatandó a keresztlevel és az újraoltási bizonyítvány. Október hó 8-án tul 20-ig az igazgatóságához intézendő folyamodással történhetik a felvétel, ezen időn tul október 31-ig a földművelésügyi m. kir. Minister urhoz kell folyamodni felvételért.

Beiratáskor fizetendő díjak: tandíj 20 kor., biztosíték 10 kor., olvasókör 4 kor., segély-egyet 1 kor., kerti eszközökre 8 kor., tankönyvekre 16 kor., lecke-könyv és bélyegre 90 fill. (Uj belépők esetleg tűzoltó-zubbonyra 16 kor.) A vendég hallgatók a szabályzatban előirt látogatási díjat (tantárgyankint 8 kor.) fizetik.

Bármely egyéb kérdésre készséggel ad felvilágosítást a tanintézet igazgatósága.

Irodalom.

Alsófehér vármegye Monografiájából megjelent a negyedik kötet. Eddig megjelent: I. A vármegye föld- és természetrajza. II. A vármegye magyar, szász és román nyelvű népességének etnografiája. III. Alsófehér vármegye az 1848/49. szabadságharc idején. IV. Alsófehér vármegye története a római korban.

Az utóbbi, 661 lapot, tartalomjegyzéket, I—XXIII. lapon régiségi leletek rajzait és öt darab térképet magába foglaló, terjedelmes és feltűnő csinos kiállítású kötet két dolgozatot tartalmaz. Az első: **Alsófehér vármegye őskora.** Irta Herepey Károly ny. tanár. Hat cím alatt tájékoztatja olvasóit a történelem előtti kor szakaszairól és ismerteti a megye területén talált s a kötet végén rajzban is bemutatott emlékeket. Bár vannak olyan dolgok a kötetben, melyek Alsófehér vármegye őskorának történetével kissé laza összefüggésben vannak: a nagy tudományú és nagy érdemű tudós munkája érdekes marad mindvégig a régiség-tudomány hívei előtt.

A másik dolgozat, amely e kötet négy ötöd részét tölti be: **„Alsófehér vármegye történelme a római korban.”** Irta dr. Cserni Béla gyulafehérvári főgimn. tanár. Kétszáz fő- és alcím alatt foglalja össze a tudós szerző azt a hatalmas anyagot, melyet elismerésre méltó nagy szorgalommal, valóságos lelkesedéssel gyűjtött össze. A nagy adathalmaz fölött teljes bizossággal uralkodik, ami csak olyan kiváló szakembénel lehetséges, miut dr. Cserni, aki már tizenkét év óta foglalkozik az apulumai — gyulafehérvári — asztások vezetésével s így a római kornak minden jellemző vonása, sőt legapróbb részletei a legelénkebb tisztaságban állnak előtte. Valóban egy darab római világ elevenedik meg előttünk olvasásközben, amelyből nem hiányzik semmi lényeges, de amelyben nincs is semmi fölösleges. Ha nagy érdeme szerzőnek az anyaggyűjtés: még nagyobb az ügyes feldolgozás. Nemcsak Alsófehérmegye, de egész Erdély történetére nézve fontos adatokat nagy tömegben és kritikai szigorral nyújt a

kutatónak és történésznek. Megbízható repertoriumát adja a megye területén talált római emlékeknek; de egyúttal, Erdély egész római korszakának tudományos feldolgozása mellett, amire tárgyának kellő világításba helyezése miatt szükség is volt, kellően felderíti Alsófehér vm. és benne Gyulafehérvár régi történetét. Kimerítően adja a Provincia Apulensis történetét Traianustól Aurelianusig; s vele együtt a XIII. legio szerepét, a hadi, közigazgatási, a köz- és magánélet kimerítő rajzával.

Magyar Nép Világa címmel szépirodalmi hetilap indult meg Budapesten. A szerkesztő, V. Vizaknai Károly, arra törekszik, hogy egy jól szerkesztett, népiesen megírt szépirodalmi lapot adjon olvasói kezébe, s ezt annál inkább megteheti, mert a legjobb írók támogatják. A lap előfizetési ára negyed évre csak 1 kor. 50 fillér. Iparosok és kereskedők abban a kedvezményben részesülnek, ha erre a lapra előfizetnek, hogy címüket a lap borítékán állandóan díjtalanul közli; a lap tehát ingyen reklámozást is kínál előfizetőinek minden számban. A figyelemre méltó lapot ajánljuk a szépirodalmat kedvelő közönség pártfogásába.

A Nagy Képes Világtörténet 133. füzetét látott most napvilágot. E füzettel a vállalat VII. kötete záródik le, mely kötet a reformáció korát tárgyalja. A reformátorok életét és hatását rajzolja a kötet kitűnő szerzője, dr. Marczali Henrik, és életük rajzát szerencsésen olvasztja össze a kor hatásával és mozgató eszméivel. Hatalmas korszak zárul le ezzel az emberiség történelmében. Az emberi gondolkodás új és minden eddiginél hatalmasabb lökést kap, szabadabb tér nyílik meg előtte és az emberekben feltámad a kritika, mely attól fogva a tizedik muzsává lesz, mely pusztít és teremt. Az emberi elmének kifejlődésében nagy és hatalmas változást jelent e pillanat, a gondolkodás biztosságának és realitásának minden eddiginél erősebb feltűnése mutatva. Az emberi elme, melynek fejlődése lehet csak a világtörténelemnek igazi tárgya, ettől fogva új fegyverekkel és nagyobb lépésekben halad célja felé, hullámai nagyobb gyűrűzésekkel futnak a parthoz, mert mind nagyobb és nagyobb területen hatnak az egyes eszmék is. Vége minden romantizmusnak, oda van Hellas és a Renaissance minden bűbaja, oda az arabok és keletiek mytikus nagysága, oda Róma fenséges ereje, oda a lovagkor hősi erénye, misztikus vágyódása a Végtelel után; oda mindez a nagy költőiség, amely eddig az emberi szívet eltöltötte. Új korok, új emberek jönnek, Erzsébet és Cromwell, IV. Henrik, XIV. Lajos és Turenne, Bethlen Gábor és Gusztav Adolf korszaka. Ime az érző és képzelő emberek helyében a gondolkodó és kritikus fők, akik nem képzelődnek, hanem számítanak, nem álmódoznak, hanem terveznek, nem remélnek, hanem cselekednek, akik az elmének megtisztult és kielestült fegyvereivel küzdenek. Ime a modern ember ősei.

Ezt a kort oly szépen és behatóan írta meg Marczali Henrik, hogy kötete valóban diszere válik irodalmunknak. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője dr. Marczali Henrik, egyetemi tanár. Egy-egy kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérrel. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest. VIII., Üllői-ut 18 sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján.

— **A „Magyar Könyvtár“** augusztusi sorozata most jelent meg, újabb érdemes füzetekkel gyarapítva ezt a Radó Antal szerkesztette kiváló gyűjteményes vállalatot. A 238—239. kettős szám gróf Széchenyi István korszakalkotó munkáját, a Hírel-t teszi olvasó kiadásban hozzáférhetővé. Szinte irodalmi esemény, hogy ez a ritka mű végre, ha nem is egész terjedelmében, de legalább legfontosabb részeiben közkinccsé válhatik. A magyar politikai és gazdasági élet reformkorának ezt az örökbecsű emléket dr. Gyulai Ágost látta el magvas bevezetéssel és jegyzetekkel, s ugyancsak ő válogatta ki a nagy munkának ma is közérdekű és jelentős részeit a kiadás számára, a kevésbé lényeges fejezeteket rendkívül gondosan, lehetőleg Széchenyi saját szavaival kivonatolva. Épp ily becses füzet a 236—237. szám is, mely Baróti Szabó Dávid Aeneis fordításának első öt énekét közli Radó Antal és Tóth Rezső kiadásában. Ez a közel száz éves fordítás sok tekintetben ma is legjobb Aeneis-fordításunk. Az elavult szólásmódokat, fordulatokat, a homályos kifejezéseket Radó Antal gondosan javította, úgy, hogy a fordítás a modern olvasónak is könnyű és kedves olvasmány és ma is csodás frissességgel és költői erővel hat. Jó bevezetést és jegyzeteket Tóth Rezső írt a kiadáshoz. A 228. szám Benedek Eleknek, kiváló elbeszélőnek néhány szép elbeszélését tartalmazza Apró Történetek címmel. A bájos, egyszerű novellákat, mint Benedek minden írását, mély és erős magyar érzés és gyönyörű, magyaros nyelv ajánlja első sorban. — A 229. szám egy kiváló modern francia regényíró, Charles de Berkeley-t, vezet be

a magyar irodalomba. A kis márkíné című rendkívül érdekes regényt Lándor Tivadar fordította. — A Magyar Könyvtár eddig megjelent számainak teljes jegyzéke minden könyvkereskedésben ingyen kapható. Egyes számok részletfizeset is megrendelhetők a kiadónál, Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedésében, Budapest, Andrássy-ut 21.

Közgazdaság.

Minő hatása van a mély művelésnek?

Több ízben foglalkoztunk már azon kérdéssel, mely talajművelésünket érintően a mély szántással áll kapcsolatban, s bár ismételtén kimutattuk, hogy a természetfokozásnak — egyes speciális esetek kivételével — egyedül hathatós eszköze a mély művelés, mégis a gyakorlati életben azt tapasztaljuk, hogy nagyon kevés azon gazdaságok száma, melyekben a mély művelés keresztülvitele rendszeresen eszközöltetnek. E jelenség oka véleményünk szerint abban keresendő, hogy a gazdaságközönség nincsen tisztában a mély művelés fogalmával s éppen ezért idegenkedvén annak alkalmazásától, elesik egyúttal ama előnyöktől, melyeket az nyújtani képes. A dolog úgy áll, hogy a mély művelés fogalmát valójában nem a szántás mélysége szabja meg, hanem azon körülmény, hogy az eke mélyebben jár, mint a közönséges szántásnál, mert pl. ott, ahol eddigelé állandóan csakis 20 c/m. mélységre szántottak s most bizonyos időközökben 25 centiméternyire mennek le az ekevel, épp úgy beszélhetünk mély művelésről, mint abban a gazdaságban, ahol a közönséges szántásnak volt 25 centiméter mélysége s bizonyos esetekben 30—35 centiméterre szántanak. De a különbség mindkét esetben feltétlenül mutatkozik meg az eredmény javulásában.

Nézzük már most, miben nyilvánul ez a hatás. Előmozdítja a mély művelés a növény gyökérzetének fejlődését, mert minél vastagabb a felporhanyított réteg, annál akadálytalanabban terjeszkedhet a gyökérzet; ennek következtése lesz a növény bőségebb táplálkozás s a termés növekedése. Őszi gabonánál 15—25%, kukoricánál 10—35%, gyök- és gumós növényeknél 25—30% emelkedést észlelhetünk. A mély művelés azonban nemcsak természetfokozást eredményez, hanem csökkenti a rizikót is, mert lassítja a talaj kiszáradását, s így egy hathatós eszközt nyújt a gazdának a szárazság ellen való küzdelemben. Gyakorlati adatok bizonyítják, hogy a mélyen szántott talaj sokkal többet képes a téli nedvességből visszatartani, mint a sekélyen művelt, s a kiszáradás annál későbbben következik be, minél mélyebb a szántás.

A már említett hatásokhoz még az is járul, hogy művelés által változatosabbá tehető a termelés, mert nemcsak a sekély gyökérzetű gabonafélék, de a gyök- és gumós növények s az ipari és kereskedelmi növények is kultiválhatók. Mindezen hatásokat azonban csak akkor érhetjük el, ha gondoskodunk egyúttal bővebb tápanyagpótlásról is, mert a mély művelés fokozódó trágyaszükséglettel jár. A nagyobb trágyaszükségletet pótolja egy ideig a nagyobb mérvű elmállásból és felbomlásból származó tápanyagmenyiség, de mindez nem elegendő a természetfokozás tartóssá tételére. Műtrágyával kapcsolatos erős istállótrágyázás nélkül ugy szólni lehetetlen, hogy az érintett hatást előidézní s éppen ezért e körülményt figyelmen kívül hagyni soha sem szabad.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY — TÖRÖK BERTALAN

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Nyílt tér.*

A „Közérdek“ 73. sz. lapban „Műkedvelői előadás“ című zenekaromat illető megrovásában foglalt jellemzés az írónak teljesen alaptalan állítása, mert a számozott székek a tiszt urak bejövetelekor már a közönség által mind elfoglalva voltak, én látva az ülőhelyek hiányát, a vendéglős ur által részünkre adott kerti székekből hármat a tiszt urak részére át szolgáltam, tehát az író tévesen ítélte ezen előzékeny eljárásomat csendzavarásnak és illemellenes viselkedésnek, még kevésbé illethetett az ilyen szerény és kötelességszerű cselekményem után a sértő „impertinens“ szóval, minthogy zenekaromat ilyen kitétel nem illette meg.

Káló Géza,
zenekarvezető.

* Az ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

4514. szám.
1901. évi.

Árverési feltételek.

Utóajánlati kérése Horváth Albert nagyenyedi lakosnak, a nagy-szebeni földhitelintézetnek özv. Papp Jánosné Ungár Ida gyám által képviselt kiskorú Pap Ida, Beria és János elleni árverési ügyében.

1. Az 1901. évi október hó 4-ik napjának délelőtti 10 órájkor aláírt telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverés alá becsáttnak a gyulafehérvári kir. törvényszék területén levő, a nagyenyedi 263. számú tjkvben A + 4. r. 567/1., 567/2. hr. sz. alatt foglalt ingatlanok 1100 koronában megállapított kikiáltási árban, azon hozzáadással rendelkezni, hogy ezen utóajánlat Horváth Albert utóajánlattevőre még akkor is kötelező, ha az árveréstől távol marad, valamint akkor is, ha ennél magasabb ígért tételt nem fog.

2. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok az utóajánlattevő által megígért és kikiáltási árul megállapított 1100 koronán alól eladatni nem fognak.

3. Árverezni szándékozók, végrehajtható és utóajánlattevő kivételével, tartoznak 220 korona bánatpénzt készpénzben a bírósági végrehajtható kezébe, vagy óvadékképes értékpapírban a bírói letétbírósághoz letenni.

Vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben az árverés napjától számított 15, 30, 45 napok alatt 5% kamataival együtt a nagyenyedi m. kir. adóhivatalnál befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

4. Vevő köteles az ingatlanokat terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adókat és átruházási illetékeket viselni.

5. Vevőnek a vételi bizonyítvány csak azon esetben fog kiadotni, ha az árverés napjától számított 8 nap alatt az 1881. évi LX. t.-ez. 180 §-a alapján elbírjesztés nem tétetik.

6. Amennyiben vevő az árverési feltételeknek a kitűzött időben eleget nem tette, az általa megvett ingatlanra az érdekeltelek bármelyikének kérelmére az 1881. évi LX. t.-ez. 185 §-a szerint vevő veszélyére bánatpénzének elvesztése mellett újabb árverés fog elrendeltetni.

A kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóságotól.

Nagy-Enyeden, 1901. szeptember hó 9-én.

Weiner,
kir. albiró.

3601-1

927. 1901. v. sz.

Árverési hirdetmény.

Aláírt bírósági végrehajtható az 1881. évi LX. törv.-ezék 102 §-a értelmében ezenel közbírré teszi, hogy a n.-enyedi kir. járásbírójának 1901. évi V. számú végzése következtében budapesti dr. Radó Lajos ügyvéd által képviselt budapesti Ditrichstein Mór javára nagyenyedi Simalya Mihály és fia ellen 195 kor. 70 fill. s jár. erejéig 1901. évi augusztus hó 21-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján foglalt és 1136 korona 40 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: bolti áruzekek nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a n.-enyedi kir. járásbírója 1901. évi V. 519. 2. sz. végzése folytán 195 kor. 70 fill. tőkekövetelés, ennek 1901. évi márczius hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 46 kor. 30 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Nagy-Enyeden alperes özég üzlethelyiségében leendő eszközölésére 1901. évi október hó 5-ik napjának d. u. 2 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-ez. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagy-Enyeden, 1901. évi szept. hó 12-én.

Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtható.

3608 1-1

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.t.

Alaptőke: 200,000 korona.

Elfogad betéteket évi 5%-ra. Előnyös kölcsönt *
nyújt váltóra és betáblázásra. 11

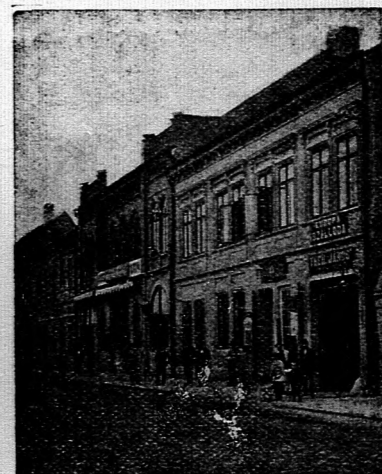
Nyitva minden hétköznap délelőtt 9—12 óráig. 3570

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szög 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozódásra szívesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeljük. Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel.

Aki állást vagy személyzetet keres, küldje be címét a német helyszerzőnek a következő címmel: **Stellen-Boten Braunschweig.**

EURÓPA SZÁLLODA

Első rangú
szálloda.
30 szoba
villany-világítással,
1 kor. 60 fill.-től
feljebb.

Kitűnő konyha,
tisztá szobák,
mérsékelt árak.

HAAS VILMOS
szállodás.

3609

GYULAFEHÉRVÁR.

1-6

3884—1901. szám

Árlejtési hirdetmény.

A marosújvári m. kir. főbánya- és a deésaknai sóbányahivatalnál 1902. évben a következő élelmi cikkek és szertári anyagok szükségeltelnek:

I. a marosújvári m. kir. főbányahivatalnál:

1800 hektoliter egy negyed részben rozsral vegyes elegybuza.

1000 hektoliter törökbuza (tengeri).

8000 kg. kőolaj (petroleum) I. minőségű amerikai 3 csillagos,

6000 kg. fagygyertya tisztán égő fonott béllel,

1000 kg. kétszer finomított égő repceolaj,

3500 kg. I. minőségű „Baku” gépolaj 90% zsirtartalommal,

1000 kg. hengerkenő olaj, zöldes-sárga nehéz folyású,

II. a deésaknai m. kir. sóbányahivatalnál:

2500 kg. fagygyertya,

2400 kg. kőolaj.

Ezen termények és anyagok szállítását elvállalni szándékozik felhivatnak, miszerint egy koronás bélyeggel ellátott és vállalatuk után esedékes 5%-nyi bánatpénzzel felszerelt, esetleg csak egyes tárgyakra és hivatalokhoz, vagy az összesre vonatkozó, a pályázati feltételekben meghatározott módon kiállított írásbeli zárt ajánlatukat **foló évi október hó 17-én d. e. 10 óráig** „Ajánlat anyagok szállítására” feliratu borítékban lepecsételve, ezen m. kir. főbányahivatalhoz nyújtsák be.

A petroleum, repceolaj, gép- és hengerolajra vonatkozó ajánlatokhoz minták is csatolandók, vagy az ajánló czég megjelölésével a kir. főbányahivatalnak előre is beküldendők bérmentes csomagban.

Az általános árlejtési és szerződési feltételek alulirt m. kir. főbányahivatal kiadó- vagy a szertárnoki irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

3602 2-2

M. kir. főbányahivatal.

Maros-Ujvárt, 1901. szeptember 12-én.

926. 1901. v. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzétér teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírószág 1901. évi V. 521. számú végzése következtében budapesti dr. Neumann Árpád ügyvéd által képviselt Freund és Präger budapesti czég czégrejára Simalya Mihály és fia nagyenyedi kereskedő ellen 388 kor. 80 fill. s jár. erejéig 1901. évi július hó 29-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján foglalt és 990 koronára becsült következő ingóságok, u. m. 30 vég zefir szines á 23', m. vége á 12 kor., 20 garnitur szór ágyszerítő á 8 kor., 20 garnitur gyapott ágyszerítő s a főzletben az összes állványok, 8 részletből álló 4 drb áruló asztal együtt nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a n.-enyedi kir. járásbírószág 1900. évi V. 521. 2. sz. végzése folytán 388 kor. 80 fill. tökékövetelés, ennek 1901. évi márczius hó 4. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 55 kor. 80 fillérből bíróilag már megállapított költségek erejéig Nagy-Enyeden alperes czég üzlethelyiségében leendő eszközésére 1901. évi **október hó 10-ik** napjának délutáni 3 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagy-Enyeden, 1901. évi szeptember hó 12. napján.

Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

3607 1-1

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy helyben, a **Magyar-utca 43. számú házban**

nagy kosáráru-raktárt

létesítettem, hol az összes gyáramból kikerülő mindennemű kosáráruk a t. vevőközönség rendelkezésére állanak; ugyanazon árak mellett, mint azok eddig egyenest a fegyintézetben levő gyáramnál voltak beszerezhetők.

Kivánatra nagy illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm.

Rendkívüli, az árjegyzékben elő nem forduló tárgyakról — mint pl. a szakmába vágó **diszmutárgyak**, a gazdaság körül használatos **kosarak**, **szekercasok** stb. — költségvetéssel mindegykor s szívesen szolgálók.

Kiváló tisztelettel

KRÁLIK VILMOS

kosáráru-gyáros.

3610 1-20

Nagy választék saját készítményű gyermek-kocsikban.

Szülők figyelmébe!

Tisztelettel értesitem a n.-enyedi áll. elemi és polgári iskolába járó leány gyermekek szüleit, hogy **Fóter 38.** szám alatt a leányiskolai épületben

Olcsó beszerzési
levegőpapírokban.

könyv- és papír-üzletet

nyitottam, hol mindenféle iskolai könyvek, iskolatáskák, író- és rajzeszközök olcsón szerezhetők be.

Szíves pártfogásukat kérem.

Knobloch Erzsébet,
könyv- és papírkereskedő.

Dús választék
képes-
levelezőlapokban

Sz. 5551—1901. tlkv.

Hirdetmény.

Asszonynepe község telekkönyve tagosítás folytán az 1869. évi 2579. számú szabályrendeletre képest átalakították, s ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX. t.-cz., az 1889. XXXVIII. és az 1891. évi XVI. törvénycikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-czikben szabályozott eljárás a telekbejegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatban foganatosítottak.

E czélból az átalakítási tervezet előmunkálatai, hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1901. évi október hó 21-én** fog megkezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják be, mert a régi telekkönyvek végleges átalakítása után a téves átvezetésekből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, akik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a közzétett határnapon kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák be;

3. mindazok, akik valamely ingatlanokhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18. és az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak s azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyegilletékelengedési kedvezménytől is elesnek;

4. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosa, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve hogy a törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóságtól. Nagy-Enyeden, 1901. évi szeptember 14-én.

Weiner,
kir. aljárásbíró.

3603 2-3

BALLA BÉLA

főváros mintájára berendezett friss hus és finom hentes-
áru különlegességek üzletét ajánlja.

Hol található naponta frissen vágott legjobb minőségű marha-, borjú-, sertés- és juh-hus, ugyszintén finoman páczolt sonka, nyelv és mindennemű **husfélék; fehér sózott, füstölt és paprikázott szalonnák, lazi olvasztású sertés-zsír.** Többféle finom kolbász-áru, szalvaládé és tormás-virslí.

A t. fogyasztó közönség szíves figyelmébe kívánom ajánlani, hogy üzletem újjáalakításánál hentes-műhelyem is újabb találmányu gépekkel láttam el, hol kiváló szakismeretű egyének által készülnek finom hentes-áruim, melyek felülmúlhatlanul jobbakk, mint az idegen helyekről ide hozott és másod vagy harmad kézből megszerezhető hentes-áruk.

Előnyösen ismert jó hírnevű üzletemben személyes vezetésem alatt történik ugy kiszolgálát, mint minden, ami nagybecsű vevőim teljes megnyugtatására szolgál, hogy minden irányban figyelemmel és pontossággal lesznek kiszolgálva.

Szalonna és zsír nagybani vételénél igen előnyös árkedvezmény nyújtatik.

Szíves pártfogásukat kérve, nagybecsű vevőkörömi figyelmébe ajánlva magam

kiváló tisztelettel

BALLA BÉLA.

Nagy-Enyed.

3590 5-*

879—1901 szám

Árlejtési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. orsz. fegyintézetnél alkalmazott fegyőri személyzet s a letartóztatva levő fegyenczek részére 1902. évre szükséges lábbelik előállításához beszerzendő bőrnemű anyagok, és pedig:

70 kg. háromszor ütötett, darabonként 20—22 kg. súlyu terezen talp,

100 kg. barna tehénbőr (5—6 kg. súlyu),

20 kg. középvastag talpbélés,

21 drb. fehér cserés szárbélés; továbbá a fegyintézeti iparüzlet részére ugyancsak 1902. évben szükséges s a szükséglethez képest megrendelendő, mintegy 1500 kg. hasonminőségű talp,

200 kg. talpbélés, és

250 kg. barna tehénbőr szállítás iránt **1901.**

év október hó 28-án d. e. 10 órakor szóbeli árlejtéssel összekötött zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni; az ezen anyagok szállítására vállalkozni szándékozik ezennel felhivatnak, hogy egy korona bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatukat, az ajánlatba hozott egységű áruk szerint, a kitett mennyiségű anyagokért esedékes összeg 10%-ának megfelelő bánatpénzzel, akár készpénzben, akár megfelelő értékű óvadékképes értékpapírral ellátva, a jelzett határidőig ezen igazgatósághoz nyújtsák be.

Az ajánlat borítéka „Bőrszállítási ajánlat” felirással látandó el s az ajánlatban kiteendő, hogy vállalkozó a szállítási feltételeket ismeri s azokat elfogadja.

Az árlejtési feltételek a fegyintézeti igazgatóság kiadóhivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. orsz. fegyintézet igazgatósága.

Nagy-Enyeden, 1901. évi szeptember hó 13-án.

Uray,

igazgató.

Aki könyv, papír, író és rajzeszközöket akar gyermekei számára **olcsón bevásárolni**, az forduljen teljes bizalommal **FÖLDES EDE** könyvkereskedőhöz Nagy-Enyeden, (Bethlen-kollegium mellett) a volt Wokál János-féle üzlethelyiségben.

Egyszermind felhívom a **tanító urak** figyelmét arra, hogy a szükséges **tankönyveket, iskolai nyomtatványokat, munka-naplókat** mindig raktáron tartom.

Tisztelettel

Földes Ede
könyvkereskedő.